

1. Generați 100 000 de valori dintr-o variabilă aleatoare folosind **metoda transformării inverse** pentru repartițiile definite mai jos:

a) Repartiția logistică are densitatea de probabilitate $f(x) = \frac{1}{\beta} \frac{e^{-(x-\mu)/\beta}}{(1 + e^{-(x-\mu)/\beta})^2}$ și funcția de

$$\text{repartiție } F(x) = \frac{1}{1 + e^{-(x-\mu)/\beta}}.$$

Rezolvare:

Știm despre funcția de repartiție ($F(x)$) că este continuă, drept urmare îi vom calcula inversa.

$$\begin{aligned} y &= F^{-1}(x) \\ \Rightarrow F(y) &= x \\ \Rightarrow x &= \frac{1}{1 + e^{-\frac{y-\mu}{\beta}}} \\ \Rightarrow x \left(1 + e^{-\frac{y-\mu}{\beta}} \right) &= 1 \\ \Rightarrow x * e^{-\frac{y-\mu}{\beta}} &= 1 - x \Rightarrow \ln \left(x * e^{-\frac{y-\mu}{\beta}} \right) = \ln(1 - x) \Rightarrow \ln(x) - \frac{y-\mu}{\beta} = \ln(1 - x) \\ \Rightarrow y &= \beta * \ln(x) - \beta * \ln(1 - x) + \mu \Rightarrow \\ \Rightarrow F^{-1}(x) &= \mu + \beta * \ln \left(\frac{x}{1-x} \right) = \mu + \beta * \ln(1 - x) + \beta * \ln(x). \end{aligned}$$

Codul:

```
n <- 100000

RepartitiaLogistica <- function(N, miu, beta)
{
  u <- runif(N)           #variabila aleatoare uniforma
  return (miu-beta*log(1-u)+beta*log(u)) #inversa functiei de repartitie
}

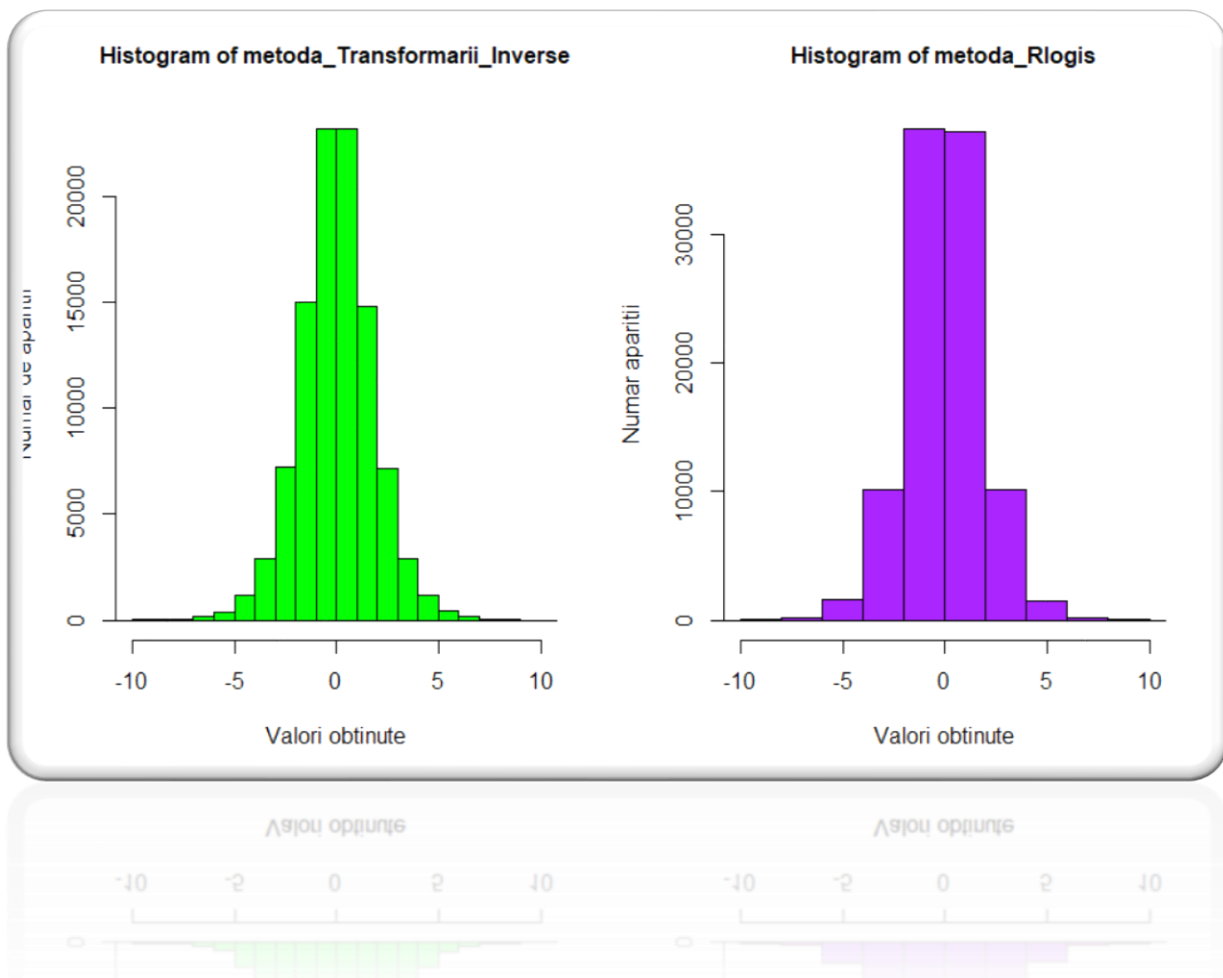
metoda_Transformarii_Inverse <- RepartitiaLogistica(n, 0, 1)
metoda_Rlogis <- rlogis(n)

par(mfrow = c(1,2))
#o linie si 2 coloane pentru a afisa ambele histograme

hist( metoda_Transformarii_Inverse,
      #se poate folosi main pentru a pune titlul
      xlab = "valori obtinute",
      ylab = "Numar de aparitii",
      xlim = c(-10, 10), #intervalul pe x
      cex.main = 1,
      col = "green" )

hist( metoda_Rlogis,
      xlab = "valori obtinute",
      ylab = "Numar aparitii",
      xlim = c(-10, 10),
      cex.main = 1,
      col = "purple" )
```

Histograme:

1. Generați 100 000 de valori dintr-o variabilă aleatoare folosind **metoda transformării inverse** pentru repartițiile definite mai jos:

b) *Repartiția Cauchy* are densitatea de probabilitate $f(x) = \frac{1}{\pi\sigma} \frac{1}{1 + \left(\frac{x - \mu}{\sigma}\right)^2}$ și funcția de

$$\text{repartiție } F(x) = \frac{1}{2} + \frac{1}{\pi} \arctan\left(\frac{x - \mu}{\sigma}\right).$$

Comparați rezultatele obținute cu valorile date de funcțiile **rlogis** și respectiv **rcauchy** (funcțiile de repartiție predefinite în **R** pentru repartițiile logistică și respectiv Cauchy). Ilustrați grafic aceste rezultate.

Rezolvare:

Exact ca în cazul precedent, vom calcula inversa funcției de repartiție.

$$y = F^{-1}(x)$$

$$\Rightarrow F(y) = x$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} + \frac{1}{\pi} \left(\frac{y - \mu}{\sigma} \right) = x$$

$$\Rightarrow x - \frac{1}{2} = \frac{1}{\pi} \arctan\left(\frac{y - \mu}{\sigma}\right) \Rightarrow \left(x - \frac{1}{2}\right)\pi = \arctan\left(\frac{y - \mu}{\sigma}\right) \Rightarrow \tan\left(\left(x - \frac{1}{2}\right)\pi\right) = \frac{y - \mu}{\sigma}$$

$$\Rightarrow \sigma \tan\left(\left(x - \frac{1}{2}\right)\pi\right) = y - \mu \Rightarrow y = \mu + \tan\left(\left(x - \frac{1}{2}\right)\pi\right)$$

$$\Rightarrow F^{-1}(x) = \mu + \tan\left(\left(x - \frac{1}{2}\right)\pi\right)$$

Codul:

```
n <- 100000

RepartitiaCauchy <- function(N, miu, sigma)
{
  u <- runif(N)
  return(miu+sigma*tan((u-1/2)*pi))
}

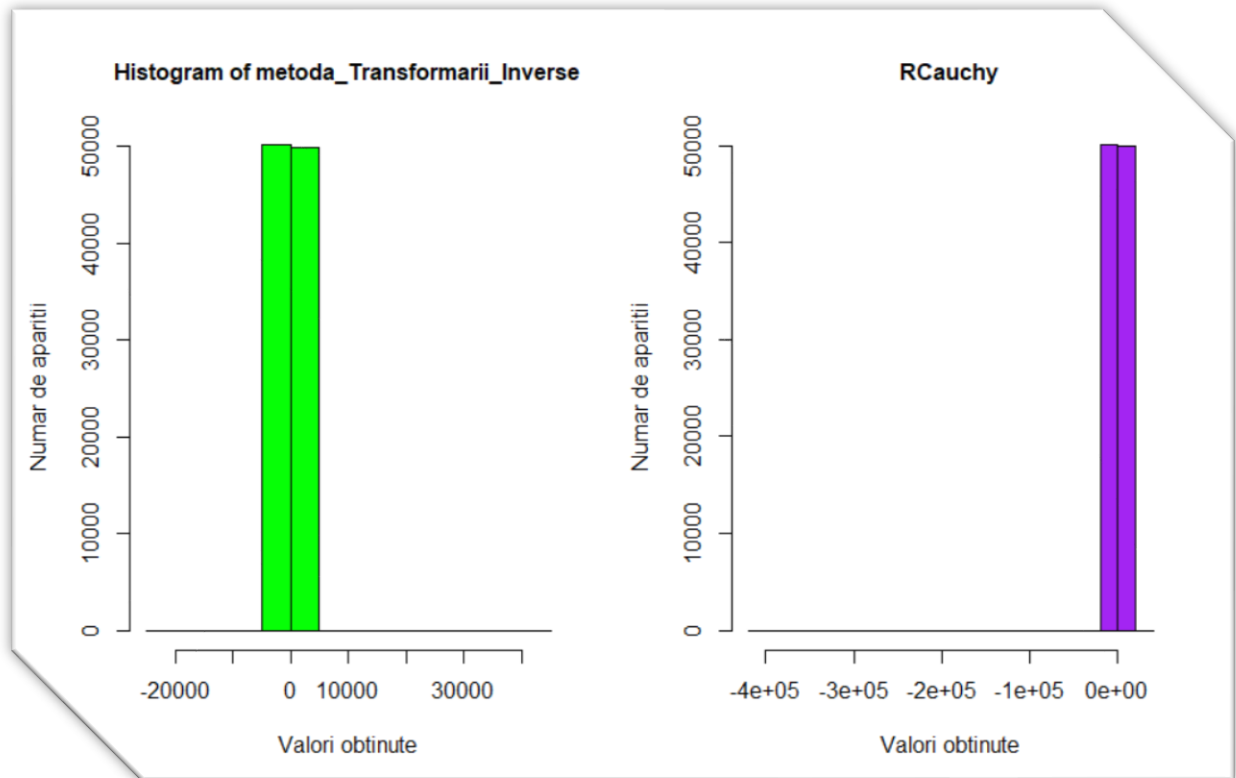
metoda_Transformarii_Inverse <- RepartitiaCauchy(n,0,1)
metoda_RCauchy <- rcauchy(n,0,1)

par(mfrow = c(1,2))

hist(metoda_Transformarii_Inverse,
     xlab = "Valori obtinute",
     ylab = "Numar de aparitii",
     cex.main = 1,
     col = "green" )

hist(metoda_RCauchy,
     main = "RCauchy",
     xlab = "Valori obtinute",
     ylab = "Numar de aparitii",
     cex.main = 1,
     col = "purple" )|
```

Histograme:

2. $g \sim N(\overset{\mu}{2}, \overset{\sigma^2}{4})$
 $h(x) = e^{-\frac{(x-2)^2}{8}} \cdot (\sin 4x^2 - 2 \cos x^2 \sin 9x^2 + 5)$

$\text{if } f(x) = c \cdot h(x)$
 $g_0 = \frac{1}{2\sqrt{2\pi}} \cdot e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{x-2}{2}\right)^2}$

$\frac{h(x)}{g_0} = 2\sqrt{2\pi} \cdot (\sin 4x^2 - 2 \cos x^2 \sin 9x^2 + 5)$

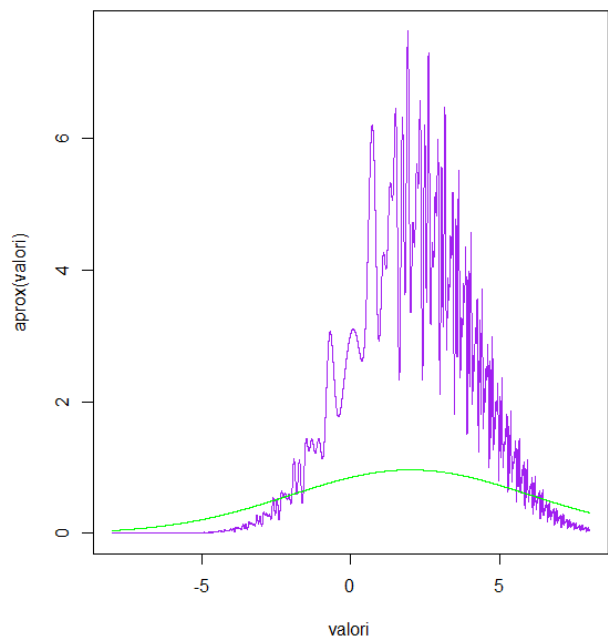
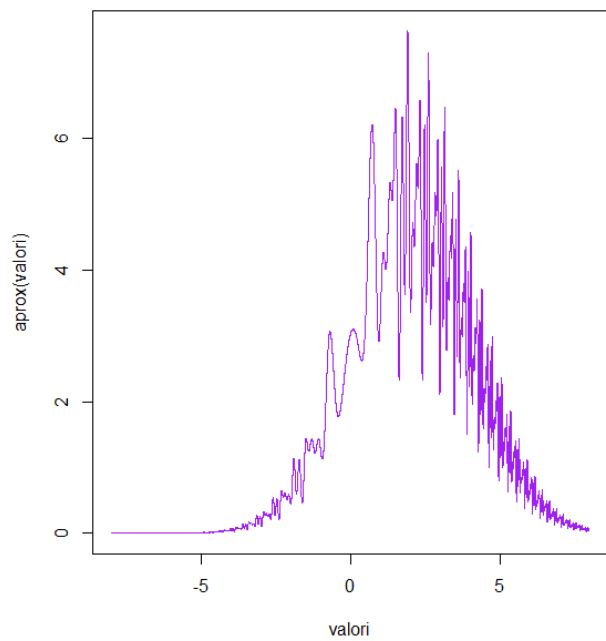
$\text{dim } f(x) = c \cdot h(x) \Rightarrow h(x) = \frac{f(x)}{c} \quad | \int$

$Sh(x) = \frac{Sf(x)}{Sc}$; dar $Sf(x) = 1 \Rightarrow \overset{\text{valori este dim.}}{\text{P.M.}} = \frac{1}{c}$
 si aflam c.

```

1 aprox <- function(x)
2 {
3   exp((-x-2)^2)/8*(sin((2*x)^2)-2*(cos(x^2))*sin(9*x^2)+5)
4 }
5
6 par(mfrow = c(1,2))
7
8 valori <- seq(-8,8,0.0005)
9 plot(valori, aprox(valori), type="l", col="purple")
10
11
12 raport <- function(x)
13 {
14   return (2*sqrt(2*pi)*(sin(4*x^2)-2*cos(x^2)*sin(9*x^2)+5))
15 } #am impartit h la N(2,4)
16
17 M <- optimise(raport, c(-8,8), maximum = TRUE)
18 M[2] #in M[2] e val optima
19
20 valori <- seq(-8,8, 0.0005)
21
22 raport <- function(x)
23 {
24   return (2*sqrt(2*pi)*(sin(2*x))^2-2*((cos(x))^2)*sin(3*x)^2+5)
25 }
26 M <- optimise(raport, c(-8,8), maximum = TRUE)
27 #optimise da 2 valori, de asta adaugam MAX, pt a o lua pe a doua
28
29 valori <- seq(-8,8, 0.0005)
30
31 plot(valori, aprox(valori), type="l", col = "purple")
32 lines(valori, dnorm(valori,2,4)*M[[2]], col = "green")
33
34 #

```


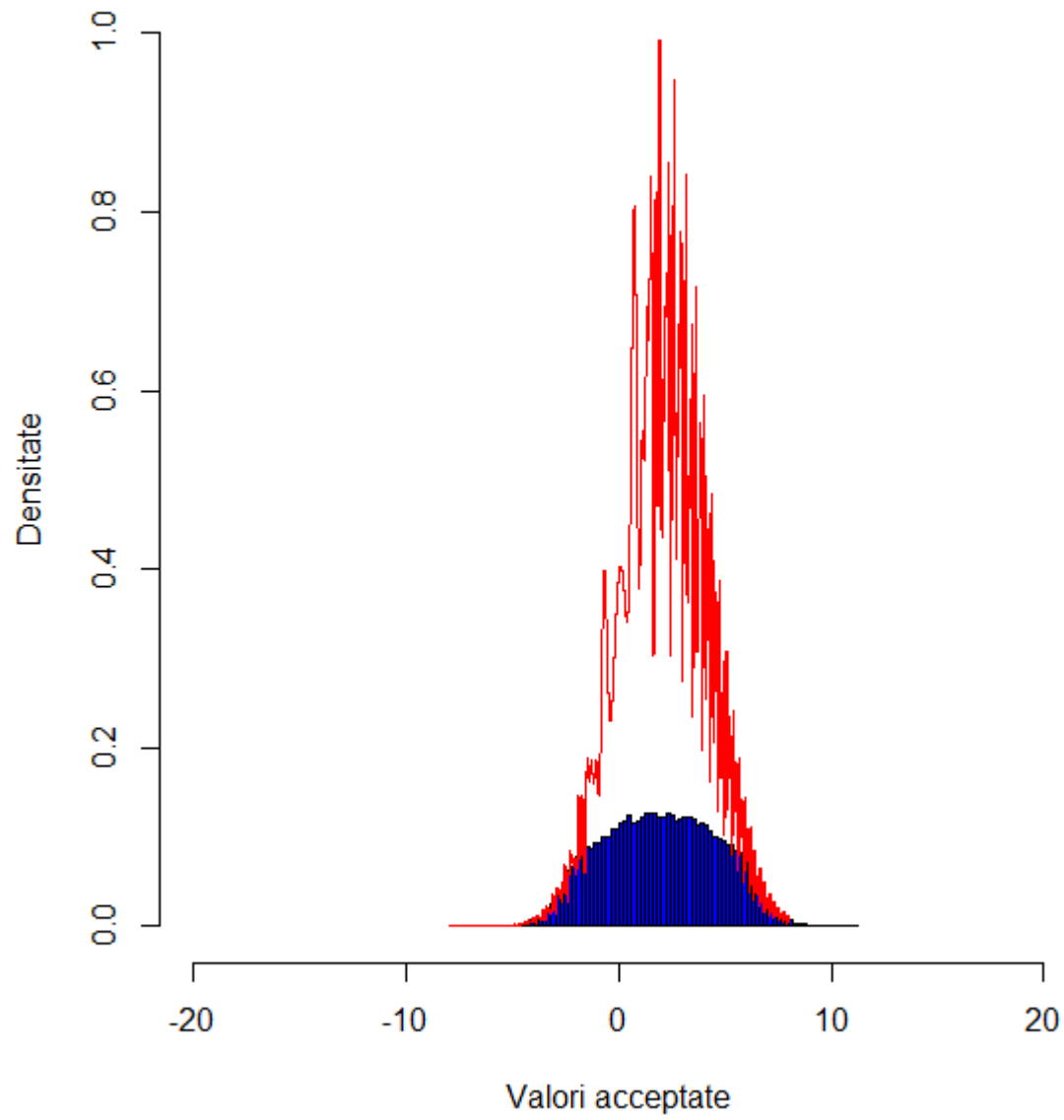
```

36 valori_pe_care_le_retinem <- c()
37 n <- 100000 #observatii din densitate
38 contor <- 0 #numaram incercarile bune
39 i <- 1
40
41 while( i <= n )
42 {
43   u <- runif(1,0,1) #generez din uniforma
44   x <- rnorm(1,2,4) #generez din normala standard
45   if( u <= aprox(x)/(M[[2]]*dnorm(x,2,4)) )
46   {
47     valori_pe_care_le_retinem [contor] <- x
48     contor <- contor + 1
49   }
50   i <- i + 1
51 }
52
53 # procentul de valori:
54 p <- contor/n
55
56 M[[2]]*p #integrala lui aprox
57 integrate(aprox, -Inf, Inf)
58
59 constanta <- 1/(M[[2]]*p) #calculez valoarea aproximativa a constantei
60
61
62 hist(valori_pe_care_le_retinem , breaks=100 , freq = FALSE, col = "blue",
63       xlab = "Valori acceptate",
64       ylab = "Densitate",
65       ylim = c(0,1),
66       xlim = c(-20, 20),
67       main = "Histrograma valorilor acceptate")
68
69 lines(valori, constanta*aprox(valori), col = "red", type="l")
70 #graficul functiei normalizate, breaks discretizare
71 # cand inmultesc M[2], nu-l ia; inasa cu [[]], il ia ca valoare
72

```


Histograma valorilor acceptate

3.

Cerință:

Pentru funcția $h(x) = (1 - x^2)^{\frac{3}{2}}$ construți o aproximare a integralei acesteia pe intervalul $[0,1]$ după cum urmează:

Valoarea integralei poate fi văzută ca fiind media funcției $h(X)$ unde X este repartizată uniform pe $[0,1]$. Urmărind algoritmul dat de metoda Monte Carlo construiți programul **R** care determină aproximarea acestei integrale. Comparați rezultatul obținut cu cel analitic. Atașați reprezentările grafice pe care le considerați utile pentru a putea observa eficiența metodei.

X fiind repartizată uniform pe $[0,1]$, vom putea calcula valoarea integralei cu ajutorul metodei *Monte Carlo* prin $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n h(x_i)$, unde x_i este uniform repartizată pe intervalul mai sus menționat.

```
n = 2000

fMonteCarlo = function(x)
{
  return ((1-x^2)^(3/2))
}
Sn = 0           #toate observatiile
valInt = c()     #integrala calculata pentru i observatii
valInt[0] = 0


for( i in 1:n)
{
  xn = runif(1,0,1)
  Sn = Sn + fMonteCarlo(xn)
  #fac suma, adun h(xn), cu h functia noastra
  valInt[i] = Sn/i
}
```


Astfel, apelând funcția `valR = integrate(fMonteCarlo, 0, 1)` vom obține valoare integralei folosind metoda MonteCarlo, în timp ce apelând `valIntMC = Sn/n` obținem valoarea prin metoda numerică.

Valoarea analitică o aflăm rezolvând integrala

$\int (1 - x^2)^{\frac{3}{2}} = \frac{1}{8} (x\sqrt{1 - x^2}(5 - 2x^2) + 3 * \sin^{-1}(x))$ cu o valoare aproximativă de 0.58905 fiind luată de la 0 la 1, după cum se poate observa mai jos:

integrate (1-x^2)^(3/2) from 0 to 1

 Extended Keyboard

 Upload

 Examples

 Random

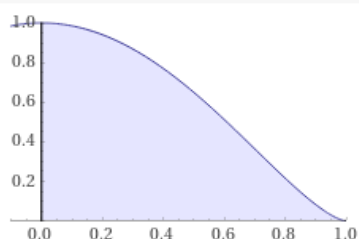
Definite integral:

[More digits](#)

[Step-by-step solution](#)

$$\int_0^1 (1-x^2)^{3/2} dx = \frac{3\pi}{16} \approx 0.58905$$

Visual representation of the integral:

Indefinite integral:

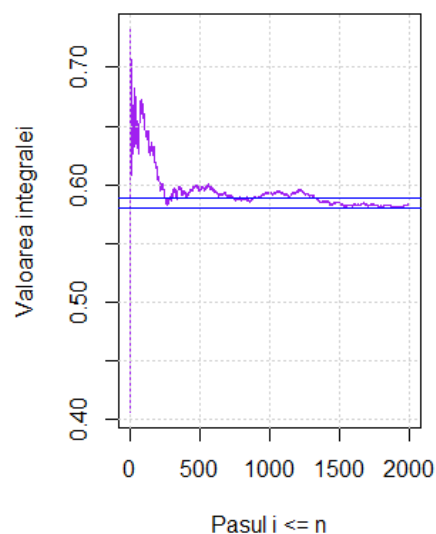
[Step-by-step solution](#)

$$\int (1-x^2)^{3/2} dx = \frac{1}{8} \left(x \sqrt{1-x^2} (5-2x^2) + 3 \sin^{-1}(x) \right) + \text{constant}$$

$\sin^{-1}(x)$ is the inverse sine function.

Rezultate returnate de R sunt după cum urmează:

```
> valIntMC = Sn/n #valoarea integralei
> valIntMC
[1] 0.5933583
> valR = integrate(fMonteCarlo, 0, 1)
> valR
0.5890486 with absolute error < 1.3e-05
```


Exercitiul 4

4. Construiți două funcții în R *frcpois* și respectiv *frcexp* care să calculeze **marginea inferioară Rao-Cramer (MIRC)** pentru varianța estimatorilor parametrilor repartițiilor *Poisson* și respectiv *Exponențială* pentru un eșantion de dimensiune n (generați voi un asemenea eșantion într-o manieră corespunzătoare și folosiți-l în apelul funcției!).

Repartitia Poisson

Logaritmam funcția de repartiție Poisson și calculăm cea de a doua derivată a acesteia.

$$p_k = \frac{\lambda^k}{k!} \cdot e^{-\lambda}$$

```
lnf <- expression(log((lambda^x*exp(-lambda))/factorial(x)))  
  
deriv1 <- D(lnf,'lambda')  
deriv2 <- D(deriv1,'lambda')
```

Avem de a doua derivată a funcției pentru a o folosi pentru calcularea formulei MIRC, așa că o vom păstra într-o funcție pentru a fi mai ușor de folosit.

```
frcpois <- function(n,lambda,esantion)  
{  
  derivata2 <- function(lambda,esantion)  
  {  
    (lambda^((esantion - 1) - 1) * (esantion - 1) * esantion * exp(-lambda) -  
    lambda^(esantion - 1) * esantion * exp(-lambda) -  
    (lambda^(esantion - 1) * esantion * exp(-lambda) -  
    lambda^esantion * exp(-lambda)))/factorial(esantion)/(lambda^esantion * exp(-lambda)/factorial(esantion)) -  
    (lambda^(esantion - 1) * esantion * exp(-lambda) - lambda^esantion * exp(-lambda))/  
    factorial(esantion) * ((lambda^(esantion - 1) * esantion * exp(-lambda) -  
    lambda^esantion * exp(-lambda))/factorial(esantion))/(lambda^esantion *  
    exp(-lambda)/factorial(esantion))^2  
  }  
  #rezultatul derivatei a doua, adaugat intr-o maniera foarte bruta  
  MIRC <- 1/(-n*mean(eval(derivata2(lambda,esantion))))  
  return(MIRC)  
}
```

Iar apoi generăm un eșantion cu funcția predefinită în R *rpois()* pentru funcția creată mai sus *frcpois()*.

```
X <- rpois(n,12)  
MIRC <- frcpois(n,12,X)
```

Valorile date eșantionului X vor fi aproximativ 1000, iar MIRC, în cazul nostru, va avea valoarea:

```
> MIRC  
[1] 0.01202505
```

Repartitia Exponentiala

Logaritmam functia de repartitie exponentiala si calculam cea de a doua derivata a acesteia.

$$f(x) = \lambda \cdot e^{-\lambda \cdot x}, \lambda > 0$$

```
lnf <- expression(log(lambda*exp(-lambda*x)))  
  
deriv1 <- D(lnf, 'lambda')  
deriv2 <- D(deriv1, 'lambda')
```

Avem de a doua derivate a functiei pentru a o folosi pentru calcularea formulei MIRC, asa ca o vom pastra intr-o functie pentru a fi mai usor de folosit.

```
frcexp <- function(n,esantion,lambda)  
{  
  
  derivata2 <- function(lambda,esantion)  
  {  
  
    -((exp(-lambda * esantion) * esantion +  
      (exp(-lambda * esantion) * esantion) -  
      lambda * (exp(-lambda * esantion) * esantion * esantion)))  
    /(lambda * exp(-lambda * esantion)) +  
    (exp(-lambda * esantion) - lambda * (exp(-lambda * esantion) * esantion))  
    *(exp(-lambda * esantion) - lambda * (exp(-lambda * esantion) * esantion))  
    /(lambda * exp(-lambda * esantion))^2  
  }  
  
  #rezultatul derivatei a doua, adaugat intr-o maniera foarte bruta din nou  
  
  MIRC <- 1/(-n*mean(eval(derivata2(lambda,esantion))))  
  return(MIRC)  
}
```

Iar apoi generam un esantion cu functia predefinita in R *rexp()* pentru functia creata mai sus *frcexp()*.

```
X <- rexp(n)  
MIRC <- frcexp(n,12,X)
```

Valorile date esantionului X vor fi aproximativ 1000, iar MIRC, in cazul nostrum va avea valoarea:

```
> MIRC  
[1] 3.167687e-08
```

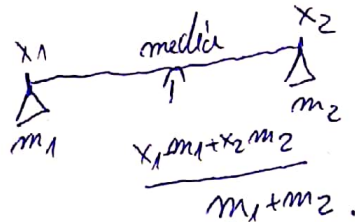
5 a), b) media pentru o variab. discretă:

$$\text{fie } X \sim \begin{pmatrix} x_1 & x_2 & \dots \\ p_1 & p_2 & \dots \end{pmatrix}$$

$$\text{not } p_i := P(X = x_i)$$

$$\bullet \text{ media} := E[X] = \sum_{k=0} x_k \cdot p_k = \sum_{k=0} x_k P(X = x_k) \text{ (v.d.)}$$

exemplu:

prin inducție până la n : pt x_i atribuim y_i deoarece repet experimental de n ori.

$$\left. \begin{array}{l} \text{i) } y_1 \in x_1 \\ \text{ii) } y_2 \in x_2 \\ \vdots \\ y_n \in x_n \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{y_1 + \dots + y_n}{n} \approx \frac{1}{n} \sum x_i P(X = x_i) = \sum x_i P(X = x_i) := E[X]$$

• Variab. continuă: $\rightarrow$ adm. densitate i.e. $E[X] = \int_{\mathbb{R}} x f(x) dx$, $f(x)$ - densitate

$$\bullet \text{ Varianta la v.d: } \text{Var}(X) = \sum_x (x - E[X])^2 P(X = x) \\ := E[X^2] - E[X]^2$$

$$\bullet \text{ Varianta la v.c: } \text{Var}(X) = \int_{\mathbb{R}} (x - E[X])^2 f(x) dx.$$

5c) oct) fct. generatoare de momente:

$E\{x\} \rightarrow E\{e^{tx}\}$ (procedee asemănător la medie (folosind $\sum$, $\lim_{n \rightarrow \infty}$, $x \rightarrow e^{tx}$).

$$\text{media: } \int_{-\infty}^{\infty} e^{tx} \cdot f(x) dx = E\{x\}$$

densitatea

prim LNM: $x_1, \dots, x_n \sim f \rightarrow \text{estimator}$, media = μ și σ^2 dispersia;
 (analogie) fie $\mu_n = \bar{x}_n$ și $\sigma_n^2 = s_n^2$ (estimatori)
 "media empirică" "varianță eșantion"

$$\Rightarrow \bar{x}_n \xrightarrow{IP} \mu = E_0[x_1]$$

$$\left. \begin{array}{l} \bar{x}_n \\ s_n^2 \end{array} \right\} \xrightarrow{P} \sigma^2 = \text{Var}_0[x_1].$$

6. $F(x) = \frac{1}{1 + e^{-\frac{x-\mu}{\beta}}}$

Calc. fct. inversă a repartiției: $F(x) = \mu \Leftrightarrow 1 + e^{-\frac{x-\mu}{\beta}} = \frac{1}{u}$

$\Leftrightarrow e^{-\frac{x-\mu}{\beta}} = \frac{1}{u} - 1 \quad | \cdot \ln \Leftrightarrow \ln\left(\frac{1}{u} - 1\right) = -\frac{x-\mu}{\beta} \Leftrightarrow x - \mu = -\beta \ln\left(\frac{1-u}{u}\right)$

$\Rightarrow x = \mu - \beta \ln\left(\frac{u}{1-u}\right) + \beta \ln(\mu)$

fct. de verosim: $L(x_1, \dots, x_n | \theta) = \prod_{i=1}^n \frac{e^{-\frac{(x_i-\mu)}{\beta}}}{\beta \left(1 + e^{-\frac{(x_i-\mu)}{\beta}}\right)^2}$

În mod analog pt Cauchy: $F(x) = \mu$

$x = \mu + \delta \cdot \text{tg}\left(\text{tg}\left(\frac{2\mu-1}{2}\right)\right)$

fct. de verosim: $L(x_1, \dots, x_n | \theta) = \prod_{i=1}^n \frac{1}{\pi \delta} \cdot \frac{1}{1 + \left(\frac{x_i - \mu}{\delta}\right)^2}$


```

1  #a
2  n <- 100
3
4  ##Repartitie logistica
5  rLogistica <- function(n,miu,beta)
6  {
7      U <- runif(n)
8      X <- miu+beta*log(U)-beta*log(1-U)      #inversa functiei
9      return(X)
10 }
11
12 f <- rLogistica (n,0,1)
13 L <- 1;
14 beta <- 10;
15
16
17 #functia de verosimilitate
18 verl <- function(miu)
19 {
20     for(i in 1:n)
21     {
22         L <- L*exp(-(f[i]-miu)/beta)/beta*(1+exp(-(f[i]-miu)/beta))^2;
23     }
24     return(L)
25 }
26
27 par(mfrow = c(1,2))
28 #o linie si 2 coloane pentru a afisa ambele histograme
29

```

```

31 ##Repartitie Cauchy
32 rCauchy <- function(n,miu,sigma)
33 {
34   U <- runif(n)
35   X <- miu+sigma*tan(pi*(2*U-1/2)) #inversa functiei
36   return(X)
37 }
38
39 g <- rCauchy(n,0,1)
40 sigma <- 10;
41
42 #functia de verosimilitate
43 ver2 <- function(miu)
44 {
45   for(i in 1:n)
46   {
47     L <- L*(1/(pi*sigma))*1/(1+((g[i]-miu)/sigma)^2)
48   }
49   return(L)
50 }

```

```

53
54 #b
55 #folosim functia optimise pentru estimatia lui miu
56 plot(ver1, col="purple")
57 niu_optim1 <- optimise(ver1, lower=0, upper=1,maximum = TRUE)
58 niu_optim1
59
60
61 plot(ver2, col="green")
62 niu_optim2 <- optimise(ver2, lower=0, upper=1,maximum = TRUE)
63 niu_optim2

```

